

Крістоф Д. Брумме

«Питання до українців»

Переклад: Людмила Мельник

Чому ви дозволяєте переконувати себе в тому, що ваша країна розділена? Лише тому, що на Західній Україні є декілька ідіотів, які нападають на російськомовних словами: тут розмовляють лише українською!? Тому, що на Донбасі Степана Бандеру вважають фашистом? Невже це не дрібниці по відношенню того, що пережило старше покоління в Україні, ваші дідуся і бабусі?

З цими питаннями я звертаюся до вас як людина, яка вже в десятий раз перетнула на велосипеді із заходу на схід вашу чудесну країну. В Івано-Франківську я зустрів трьох чоловіків, які хотіли мене переконати в тому, що люди на Сході України, росіяни, зовсім інші. «Вони належать до зовсім іншої культури, не до тої, яка у нас тут, на колишньому австро-угорському золотому Заході. Ми належимо до Європи, а вони – до Росії!» Коли я запитав чоловіків про їхніх предків, то виявилось, що в одного батько – поляк, у другого бабуся – вірменка, а третій – напівугорець. На моє питання: «Коли ви були востаннє на Донбасі, де, нібито живуть лише російські реакціонери?» – вони відповіли: «Ще ніколи!»

Вони і не збирались туди їхати. Адже кожна країна має свій Схід і цей Схід знаходиться завжди десь далеко. Мої західноберлінські друзі в Берліні з жахом запитують мене: «Ти що зібрався на велосипеді поїхати на Схід, і що навіть до Польщі? В Польщі мене сприймають за божевільного, коли я кажу, що їду в Україну. На Донбасі, залякані продавчині, попереджають мене про бандитів в Росії. В Росії ж мені кажуть, що мені краще не їхати аж до самої Волги, і аж ні в якому разі до самого Казахстану.

Мені вже стає просто нудно, коли я чую такі слова. І я, як і дочка розбійника Роня в казці Астрід Ліндгрєн, відкриваю для себе, що там, де нібито небезпечно, насправді ж може бути досить затишно. В Україні я дуже часто насолоджувався гостинністю, але не від кого я не отримував стільки запрошень, як від шахтарів Донбасу.

На Донбасі живуть жорсткі хлопці, це факт. А ще потрібно мати міцний шлунок, якщо ви зібралися там погостювати. Але скільки б ми не випивали, я ще ні разу не чув, щоб хтось зверхньо висловився проти українськомовного Заходу. Тут, як і всюди, почуєш скарги на політику, на депутатів-брехунів, на низьку пенсію і на підроблені медикаменти, але не почуєш жодного негативного слова про західних українців. Іноді хтось скаже: «Вони нас там не люблять» – і це звучить як розчарування.

Мій друг Анатолій із Тинівки, в Центральній Україні, один раз дуже гарно сказав: «Робочий на Донбасі мене не обманіть. Він мусить так само тяжко працювати як і я, якщо хоче прогудувати сім'ю. А ледарі є всюди.»

В першу чергу потрібно поставити питання, хто має користь від ствердження, що Україна розділена. Хто зацікавлений в тому, щоб налаштувати працьовитих людей один проти одного і посіяти між ними ворожнечу?

Звичайно олігархи. Той, хто веде дискусію про мову, не мусить говорити про малі пенсії. Легше маніпулювати розділеним робочим класом, ніж об'єднаним. Депутати у Верховній

Раді ведуть удавану боротьбу для публіки, яка вже давно від них відвернулася. Зацікавленою в поляризації України є також Західна Європа, особливо Німеччина, тобто німецька політика. Доти, поки Україна вважатиметься розділеною, існуватимуть, із західноєвропейської точки зору, критерії добра і зла. І хаос, в такому випадку, має свою назву: розділення. І це спрощую погляд на Схід. Країну без внутрішнього єднання не можна прийняти в члени Євросоюзу. А зрештою, недостатньо фахівців, які змогли б займатися питанням України. Адже, якщо підрахувати, то виявляється, що в ЄС лише три десятки чиновників займаються відносинами з найбільшою за територією в Європі країною.

Також і певні деструктивні сили в Росії спостерігають із задоволенням за конфліктом в Україні. Можна ж завжди сказати: «Без нас ви не справитесь, незграбні менші брати.»

Наступне питання: «Що може бути альтернативою Україні з її теперішніми кордонами?» Адже, певне, є люди, які виступають за відділення російськомовної частини України. Хто це вирішує? Невже журналісти і письменники, які так охоче спеціалізуються на цій темі, бо для цього не потрібно багато знати, достатньо використовувати уже сталі кліше?

А що ж з регіонами, де розмовляють в більшості суржилом, тобто так як звикли? Або там, де розмовляють румунською чи грецькою? Україна мала би фантастичні обриси, якби її взяли за переколювача за критеріями крові і землі.

Як людина, яка вже довгий час подорожувала по Україні на велосипеді, я можу сказати: «Відмінності між Заходом і Сходом України мінімальні. Набагато менші, ніж між Західною і Східною Польщею. І набагато менші, ніж регіональні відмінності у самій Німеччині, наприклад між Баварією і Мекленбург-Передньою Померанією

І взагалі, що може знати одна людина? У скількох людей вона може запитати їх думки? І хто його запевнить, що ці думки не зміняться?

За останні роки я спілкувався не більше ніж з п'ятьмастами людьми. П'ятсот із 45-ти мільйонів.

Незважаючи на це, картина, яка все ж вимальовується, чітка: люди в Україні страждають не від мовних чи культурних відмінностей, а від економічних і соціальних проблем. Навіть на погоду частіше скаржаться, ніж на якусь етнічну групу. Тим паче, складається враження, що в останні роки періоди спеки чергуються страшними бурями.

У західноєвропейських країнах, таких як Швейцарія, Бельгія або Фінляндія використовують декілька офіційних мов. Чому ж це неможливо і в Україні? Моєму другу Анатолію не буде заважати, якщо у Луганську можна буде заповнювати формуляри російською мовою. Але радітиме, насправді, він лише тоді, коли його не мучитимуть цими формулярами.